

ESİAD

EGE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

32. YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ TOPLANTISI

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

MUSTAFA GÜÇLÜ’NÜN

KONUŞMASI

27 OCAK 2017

İZMİR

Sertifika No: 9947

Sayın Vali Yardımcım,
Sayın İzmir Milletvekillerim,
Sayın Prof. Dr. İlber Ortaylı,
Değerli Üyelerimiz,
Sevgili Konuklar,
Basınıımızın kıymetli temsilcileri,

ESİAD'ın 32. Yüksek İstişare Konseyi toplantısına hoş geldiniz. Toplantımızın sabahki bölümünde üyelerimizle gündemdeki konuları paylaştık. Bu arada Eximbank Genel Müdürümüz Sayın Adnan Yıldırım ve çalışma arkadaşları ile ihracat ve ihracat finansmanına dair konuları değerlendirme fırsatımız oldu.

Toplantımızın bu bölümünde ise Yönetim Kurulu Başkanı olarak önce ben, daha sonra da Yüksek İstişare Konseyi Başkanımız Sayın Enis Özсарuhan sizlerle önemli gördüğümüz bazı konulardaki görüş ve önerilerimizi paylaşacağız. Daha sonra da konuk konuşmacımız Sayın İlber Ortaylı'yı dinleyeceğiz.

Ben bu konuşmamda daha çok ekonomik konularla sınır değerlendirmeler yapacağım.

Değerli Dostlar,

Bilindiği üzere, ekonomik performansın en belirgin göstergesi “Büyüme Hızı”dır. Artık günümüzde büyümenin fiziki boyutu kadar niteliği de dikkate alınmaktadır. Daha yüksek katma değerli ürünler, yüksek teknoloji gerektiren üretim teknikleri, yaratıcı çabaların ortaya çıkaracağı ürün paletleri “sürdürülebilir bir kalkınma” için olmazsa olmaz unsurlardır.

Bu hedeflere ulaşmada yatırım ihtiyacı öne çıkmaktadır. Bir yandan fiziki büyüme gereklerini karşılarken, bir yandan da başta 4.0 olmak üzere yeni sanayi gerçeğini yakalamak için yatırım alanında ciddi bir tempo sağlamak zorunludur.

Konu yatırım olunca ülkedeki yatırıma elverişlilik kriterleri büyük önem taşımaktadır. Bu özellikler sadece dış yatırımcılar değil, ülkemiz girişimcileri tarafından da dikkate alınmaktadır.

Belirsizliklerin minimize edilmesi ve pozitif bir öngörülebilirlik ikliminin ülkede hakim olabilmesi çok önemlidir. Bu konu sadece özel sektör kuruluşları tarafından değil, hükümetin ekonomiden sorumlu isimleri tarafından da açıklıkla ifade edilmektedir.

Bu çerçevede yaşadığımız gerginliklerin bir an önce geride bırakılması, bireyleri huzur ve barış içinde yaşayan bir ülke haline gelmemiz en büyük dileğimizdir.

Şüphesiz, ülkemizin karşılaştığı olağanüstü durumların varlığı, bu konuda bazı engeller yaratabilir. Ancak bu engellere rağmen sıkıntıların yönetilmesi mümkündür. Ortadoğu'dan kaynaklanan güçlüklerin aşılması konusunda son dönemde gerçekleştirilen politika değişikliği problemlerin aşılması gayretlerine örnek teşkil edebilir. İç politikada da tüm vatandaşların “barış içinde birlikte yaşama”sını kalıcı olarak yerleştirecek politika ve duruşların ortaya konması şarttır.

Bunun da birinci koşulu, öncelikle farklılıkların varlığını kabul ve bu farklılıklara saygı gösterilmesinden geçmektedir.

Artık kavgasız, ılımlı bir üslubun hakim olduğu, ileriye güvenle bakan bir ortamın hızla gerçekleşmesini arzu ediyoruz.

Bu noktada uygun yatırım ortamı bakımından, “Demokrasi ve hukuk devleti standartları”nın önemine de işaret etmek zorundayız.

Bağımsız, tarafsız, ehliyetli ve makul bir sürede sonuç alınacak bir yargı sisteminin varlığı hem hukuk devleti gereğidir, hem de gerek yerli, gerekse de yabancı girişimciler açısından yatırım kararlarını belirleyecek birincil bir unsurdur.

Şurası unutulmamalıdır ki, en etkili teşvik; parasal desteklerden çok, demokrasi ve hukuka bağlı, güvenilir ve geleceğe umutla bakılan bir ülke ortamının varlığıdır.

Bu husus sadece yeni yatırımlar bakımından değil, mevcut dış ticaret partnerlerimiz bakımından da önemlidir.

Türkiye bulunduğu coğrafya itibariyle ticari ilişkilerinde de bazı özellikler taşımaktadır. Örneğin Çin tüm hukuk ve demokrasi zaaflarına rağmen ekonomisinde büyük gelişmeler sağlayabilmiştir. Bu durum hukuk ve demokrasinin iş ortamı için o kadar da önemli olmadığını düşündürtebilir. Ancak bizim şartlarımız bütünüyle farklıdır.

Bilindiği gibi ihracatımızın %50'si AB ülkelerine yöneliktir. Özellikle bu ülkelere dönük ihracat organizasyonumuz bazı özgün karakterler taşımaktadır. Başka bir anlatımla AB ihracatımızın çok önemli bir bölümü “tedarikçi” gerçeği altında gerçekleşmektedir. Yani alıcılarla, ihracatçılarımız arasında adeta organizasyonel organik bir bağ bulunmaktadır. Dolayısıyla ülkemizdeki iş ortamı ile ilgili tereddütler özellikle AB'ye dönük ihracatımızı da doğrudan etkileyebilmektedir.

Değerli Dostlar,

Bu çerçevede ekonomi açısından önemli gördüğüm diğer bir noktayı da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Ülkemizdeki siyasi ve ekonomik çok önemli bazı sıkıntılı gelişmelere rağmen, ekonomi derin bir kriz içine girmiyorsa, bence bunun 2 nedeni vardır.

Birincisi bugüne kadar kamu maliyesi disiplininin şu ya da bu şekilde muhafaza edilmesi, diğeri de 2001 krizinden sonra alınan tedbirlerle bankacılık sisteminin genel olarak sağlam bir yapıya kavuşmuş olmasıdır.

Bu iki olumlu özelliğin korunması ülke ekonomisi bakımından hayati özellik taşımaktadır.

2016 yılında, 29,7 milyar TL'lik bütçe açığı hedefi 29,3 milyar TL ile bir şekilde tutturulmuştur. Bu performansın gerçekleştirilmesinde "Vergi Barışı" uygulamasının getirdiği yaklaşık 14 milyar TL'lik imkanın birinci derecede etkisi olmuştur.

Ülkemizde kamu harcamalarının artmasına yol açacak bazı şartlar hepimizin malumudur. Öte yandan ekonomiyi canlandırma ve bölgesel kalkınmaya dönük özellikler taşıyabilirler bile, bu yöndeki kamu harcamaları da iyi yönetilmedikleri takdirde risk arz edebilecektir. Bütçede doğrudan bir yük olarak görünmeyen, köprü, otoyol ve benzeri büyük projelerin finansmanı için verilmiş hazine taahhütleri de potansiyel risk taşımaktadır. Ayrıca, hazine kaynaklı teşvik uygulamalarının giderek boyut kazandığı izlenmektedir. Bu itibarla gerek görünür gerekse de potansiyel riskler dikkate alınarak kamu maliyesi disiplininin kesinlikle taviz verilmemesi gereklidir.

Öte yandan bankacılık sisteminde boyutları şimdilik sınırlı da olsa bazı sıkıntıların varlığı gözlemlenmektedir. 53 milyar TL'ye ulaşan takipteki kredilerin 17 milyar TL'lik bölümün kamu bankalarına ait olduğu bilinmektedir. Geçtiğimiz günlerde bu kredilerin özel bankalar gibi varlık yönetim şirketlerine devredilebileceğine dair karar alınmıştır.

Diğer taraftan döviz esaslı kredi kullanan kurum ve kuruluşların karşı karşıya kaldığı oldukça boyutlu kur farklarının, yeni risklere yol açmadan yönetilmesi zorunludur. Yine ekonomiyi canlandırma gayretleri içinde oluşturulan yeni tür kredilerin de aynı titizlikle takibi ve yönetilmesi gerekmektedir.

Özetle, sağlıklı bir mali yapıya sahip bankacılık sistemi varlığının ekonomimiz için bir sigorta özelliği taşıdığı gözden uzak tutulmamalıdır.

Değerli Dostlar,

Konuşmamın son bölümünde ülkemizdeki büyümenin coğrafi olarak dengesizliği konusuna değinmek istiyorum.

Bu konu düşük hızla gelişen ve yatırım ihtiyacı olan bölgelerimiz açısından yıllardır tartışılmaktadır.

Ancak benim işaret etmek istediğim husus, hemen hemen tüm sektörler ve iş kolları olarak İstanbul odaklı büyümenin beraberinde getirdiği olumsuz sonuçlardır.

İstanbul'un ölçsüz ve altyapısıyla uyumsuz olan büyümesi, ülkemizin gözbebeği olan bu kentimizi adeta kilitlemiş durumdadır.

Bu büyüme trendi devam ederse, İstanbul'daki sorunlar baş edilemez bir hal alacaktır.

Biz İzmirli, tüm yöneticiler ve sivil toplum olarak hep birlikte sahip olduğumuz imkanlar ve beşeri sermayemiz ile kentimizin özellikle yenilikçi alanlarda öne çıkması zarureti ifade ediyoruz. Mevcut Organize Sanayi Bölgelerimizin yanısıra, teknoparklar ve geliştirilecek yeni serbest bölgelerle bu amaca doğru hızla yürümek istiyoruz.

Kentimizdeki yerel yönetimlerin bölge kalkınması noktasında iş dünyasıyla olumlu bir iletişim içinde olması hedefe ulaşmada önemli bir avantajdır. Ayrıca bu konuda Merkezi Hükümet'in alacağı kararlar da büyük önem taşımaktadır.

Ancak özellikle bazı altyapı yatırımları konusundaki bürokratik gecikme ve tıkanmalar, kentimiz gündeminin sıkışmasına yol açmaktadır. Öte yandan, son zamanlarda İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım'ın Başbakan olmasından sonra bazı konularda adımlar atılmış ve kesin çözümler noktasında hızla mesafe alınacağına dair umut doğmuştur. Biz iş dünyası temsilcileri olarak bu yatırımların siyasi çekişmeler dışına çekilerek bilimsel bir temelde değerlendirilmesi konusunda uzlaştırmacı bir tavır sergilemek gayretindeyiz. Çözüm, siyasi hareketlerden daha çok kente kazanç sağlayacaktır.

Değerli Dostlar,

Bu düşüncelerle, sözlerime son verip kürsüyü Yüksek İstişare Konseyi Başkanımıza bırakmadan önce, ben katılımlarınız için sizlere ve değerli konuğumuz Sayın İlber Ortaylı'ya teşekkürlerimi ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.